

Finlands svenska
hembygdsförbund r.f.

Verksamhetsberättelse för år 2021

Verksamhetsberättelse för år 2021

FÖRORD

År 2021 var för FSH ett annorlunda år med oväntade händelser, ändrade planer och begränsningar.

Året inleddes med sorgebudet att förbundets mångåriga verksamhetsledare Tom Sandström oväntat gått bort i januari. Det här kom, helt självklart, att på många sätt påverka förbundets verksamhet under år 2021.

Coronapandemin fortsatte under hela året, med perioder av lite lättare restriktioner, och gjorde att uppgjorda planer för verksamheten måste ändras. Hembygdsdagarna i Ekenäs inhiberades och flyttades till år 2022. För att inte utsätta någon för risken att smittas av coronaviruset valde FSH att hålla föreläsningar och kurser främst som online-evenemang.

Vårstämman, som vanligtvis hålls i april, kunde hållas först i juni 2021 i Helsingfors.

Höststämman hölls både fysiskt och som online-möte den 27 oktober 2021 i Vasa och även här deltog de flesta mötesdeltagare på distans.

I juni tillträdde förbundets nya verksamhetsledare Susanne Lagus sin tjänst. Digiheim har under året fortsatt att fungera som en funktion inom förbundets ordinarie verksamhet.

I juli meddelade Arkmedia, som skött om tryckningen och ombrytningen av Hembygden, att företaget placerats i likvidation.

Tidningen Hembygden utkom med fyra nummer under år 2022, och glädjande nog var antalet inskickade redaktionella bidrag stort, trots att coronakrisen påverkat hembygdsföreningarnas verksamhet.

Styrelsen

Verksamhetsberättelse för år 2021

Administration

Styrelsen bestod under året av:

Holger Wester, ordförande, Jeppo

Ordinarie styrelsemedlemmar:

Arne Tasa, Helsingfors

Lorenz Brunnsberg, Helsingfors

Britt-Lis Sederholm, Pernå

Christer Westerlund, Ingå

Lisa Molander, Åbo

Gunilla Örnell, Hitis

Göran Strömfors, Malax

Bertel Widjeskog, Jakobstad

Suppleanter:

Kristine Rehnström, Helsingfors

Hans Lille, Helsingfors

Hans Blomberg, Sibbo

Kim Björklund, Karis

Bengt Selin, Åbo

Anne Bergström, Kimitoön

Eva-Marie Backnäs, Vasa

Tommy Olin, Pedersöre

Förbundets styrelse har under året sammanträtt sju gånger.

Inge-Britt Sandström har fungerat som förbundets t.f. verksamhetsledare, sekreterare och skattmästare samt som chefredaktör för tidningen Hembygden under tiden 21.1 – 4.6.2021.

Susanne Lagus tillträdde som ny verksamhetsledare den 7.6.2021.

Inge-Britt Sandström fortsatte under resten av året med att dela med sig av den kunskap och erfarenhet hon har gällande förbundets verksamhet.

Basverksamheten

Verksamhetsledare Tom Sandströms bortgång i januari 2021 kom helt självklart att påverka verksamheten under året 2021 trots att det fanns en strävan att genomföra den verksamhetsplan som hade uppgjorts för år 2021.

För att fortsätta arbetet efter Tom avtalade styrelsen med Inge-Britt Sandström att hon tillsammans med dottern Jannike Sandström sköter förbundets löpande ärenden och ger ut tidningen Hembygden under våren t.o.m. 31.5.2021.

Susanne Lagus valdes till ny verksamhetsledare i maj 2021 och inledde sitt arbete den 7 juni 2021.

Kontoret flyttades i juni från Helsingfors till Vasa.

Ytterligare påverkade de av regeringen givna coronarestriktionerna verksamheten och många av verksamhetsårets kurser, seminarier och utbildningsdagar inhiberades eller ordnades som online-evenemang.

År 2020 hade en del evenemang flyttats till år 2021, bland annat byggnadsvårdsdagen i samarbete med Billnäs Byggnadsapotek, men inte heller detta år kunde evenemangen förverkligas.

Vårstämman den 11 juni i G18, Helsingfors och höststämman den 27 oktober i Vasa ordnades som hybridmöten, d.v.s. det fanns möjlighet att delta både fysiskt och på distans. Majoriteten av mötesdeltagarna på båda stämmorna deltog på distans.

Vårstämma i Helsingfors 11.6.2021

Förbundets ordinarie vårstämma hölls p.g.a. rådande omständigheter först den 11 juni i Svenska folkskolans vänners lokal G18 i Helsingfors. Inget seminarium ordnades denna gång i samband med vårstämman.

Närvarande på G18 var fem mötesdeltagare och elva deltog på distans.

Höststämma i Vasa 27.10.2021

Förbundets höststämma hölls som hybridmöte lördagen den 27 oktober kl. 18 i Svenska folkskolans vänners möteslokal på Handelsplanaden 23 i Vasa. Holger Wester återvaldes som ordförande för förbundet.

Närvarande var fem mötesdeltagare och elva deltog på distans. Efter höststämman hölls inget program som brukligt är.

Hembygdsdagar i Karleby 2020 – seminarium 2021

De tvåspråkiga hembygdsdagarna med Suomen Kotiseutuliitto (finskspråkiga hembygdsförbundet) som huvudarrangör skulle ursprungligen hållas 13-16 augusti 2020 i Karleby men flyttades p.g.a. coronaläget till 20-21 november 2020. Temat var ”*Perinne on voimaa - Tradition är styrka*”.

Det var meningen att Finlands svenska hembygdsförbund (FSH) skulle arrangera ett svenskspråkigt seminarium i samband med hembygdsdagarna lördag 21 november 2020. P.g.a. coronaläget kom det önskemål från fältet att seminariet skulle framskjutas till ett senare tillfälle då fler tycker sig ha möjlighet att delta.

Lördagen den 30 oktober 2021 kunde seminariet hållas i Karleby stadshus. Det ordnades i samarbete med Karleby stad/Berit Store. Programmet kunde genomföras enligt den ursprungliga planen från år 2020 med samma tema och samma föreläsare:

- Professor emeritus *Nils Erik Villstrand*: Möjliggörande historia – några exempel från Österbotten.
- Fil.dr *Julia Dahlberg*: Finland och Österbotten – medborgerlighet och hembygd för tre generationer av släkten Donner.
- Stadsrådet *Bror Hagström*: Särdrag i bygdens dialekt.

Karleby stad stod för kaffeserveringen.

I seminariet deltog ett femtiotal personer

Planering av museiutbildningsprojekt

Under år 2020 inleddes planeringen av ett museiutbildningsprojekt. Målet är att kunna erbjuda de frivilliga vid hembygds museerna utbildning i form av kurser och seminarier som stöder deras arbete vid museerna t.ex. gällande byggnadsvård, försäkringsskydd, föremålsvård, katalogisering, digitalisering, tillgänglighet och marknadsföring. För ändamålet skall en projektledare anställas, vilket kräver resurser. En arbetsgrupp tillsattes av styrelsen år 2020 och den består av Jens-Ole Hedman (Österbotten), Anne Bergström (Åboland) och Andreas Koivisto (Nyland) samt Susanne Lagus (Digihem).

Arbetsgruppen har under året haft två möten (23.3. och 18.5.) samt gjort en behovsutredning. Ett utkast till projektplan gjordes inte år 2021 utan den kommer att göras senare. Likaså kommer möjliga sätt att finansiera projektet att utredas mera.

Projektet kommer att förverkligas i samarbete med KulturÖsterbotten och i december hölls ett planeringsmöte med Eva-Marie Backnäs.

Digihem

Arbetsgruppen för Digihem fick ny sammansättning år 2021. Två medlemmar i gruppen valde att stiga åt sidan och två nya tillträdde i stället för dem. Arbetsgruppen har under år 2021 bestått av *Holger Wester* (ordförande), *Inge-Britt Sandström* (FSH:s t.f. verksamhetsledare, t.o.m. 4.6.), *Anne Bergström-Stenbäck* (Pargas hembygdsmuseum), *Susanne Lagus* (FSH/Digihem och fr.o.m. 7.6. som verksamhetsledare), *Ant Simons* (Webbhuset) och *Tove Ørsted* (Aaltouniversitetet, bildarkivarie).

Arbetsgruppen har träffats två gånger under året via videotjänsten Zoom: 10.3 och 3.12. Ytterligare har ett separat möte hållits med Webbhuset och Digihem/Susanne Lagus 24.3.2021.

Arbetet med att utveckla visningssidan inleddes redan år 2020 och planen var att utveckla och färdigställa den under år 2021. På grund av omställningarna i hembygdsförbundet fortskred arbetet inte enligt den ursprungliga planen.

På grund av de rådande coronarestriktionerna under år 2021, gavs föreningarna möjlighet att få information om Katalogen och katalogisering via zoom eller teams. På våren hölls nio presentationer av Katalogen. Under sommaren och hösten hölls för föreningarna fyra fysiska infotillfällen om Katalogen: på Kökar 18.7, i Pargas 8.10, i Vasa 18.10 och 14.12.

Under året har flera föreningar tagit kontakt och haft frågor om främst katalogisering, skötsel av samlingarna, skanning av fotografier och katalogiseringsprogram.

Skannern Epson PRO som köptes år 2020 har varit i mycket aktivt bruk.

År 2021 fanns det 16 föreningar som hade tagit i bruk Katalogen och ytterligare några föreningar planerar att ta programmet i bruk under 2022.

Orgeln i Kökars hembygdsmuseum.

Orgeln har tidigare använts i Kökars kyrka och den kom till museet år 1992. Nuvarande ägare är Ålands museibyrå.

Hembygden

Tidningen Hembygden utkom under året med fyra nummer med en upplaga på närmare 11 000 ex. Tidningen sänds gratis till medlemsföreningarnas medlemshushåll och olika organisationer. Tidningen hade dessutom år 2021 ca 120 prenumeranter som betalade 15 €/år. Tidningen Hembygdens nr 1-3 har tryckts på Arkmedia Ab där även ombrytningen har gjorts. Den 29.7.2021 placerade styrelsen för Arkmedia bolaget i likvidation, vilket betydde att de två återstående numren av Hembygden inte kunde tryckas eller ombrytas på Arkmedia. FSH beslöt att inte ge ut två nummer av Hembygden på hösten, utan endast ett, d.v.s. decembernumret. Detta p.g.a. kraftigt ökade kostnader per nummer och svårighet att tillräckligt snabbt hitta ny ombrytare och nytt tryckeri.

Hembygden har innehållit reportage, artiklar, fakta, information, personporträtt, notiser, bokrecensioner samt bok- och tidskriftspresentationer.

Redaktionen har fått ta emot ett stort antal bidrag som spontant skickats in av medlemsföreningarna och privatpersoner. Innehållet har i allmänhet varit illustrerat med färgbilder. I samtliga nummer ingick korsord konstruerade av *Britt-Mari Andtfolk*.

Hembygden har kunnat utges tack vare stöd från Föreningen Konstsamfundet, Stiftelsen Tre Smeder, Emelie och Rudolf Gesellius stiftelse, William Thuring's stiftelse, läsarnas frivilliga bidrag och annonsintäkter. Annonsförsäljningen har skötts av Jonnys Försäljningstjänst, Petalax.

Bokmässor

Österbottens stormässa år 2021 arrangerades inte detta år.

Bokmässan i Helsingfors arrangerades under tiden 28-31.10.2021 i Mässcentret i Böle.

FSH hade hyrt en monter där hembygdsböcker, tidningar, tidskrifter, böcker och broschyrer med hembygdsanknytning presenterades. Hembygdsföreningarna fick lämna sina böcker till försäljning mot en provision på 10 %. Ett stort antal titlar fanns till försäljning. Allmänt noterades eventuellt något färre besökare än tidigare år vilket påverkade försäljningen.

Kulturesor - Skärgårdsresan 2021

Den ursprungligen år 2020 planerade resan till Höga Kusten med Hangö Trafik - Friman Resor Ab som ansvarig researrangör kunde inte heller i år genomföras p.g.a. coronapandemin.

I år ordnades i stället en Skärgårdsresa i Åbolands skärgård. P.g.a. stor efterfrågan ordnades resan två gånger, 21-22.8.2021 och 31.8 -1.9.2021. Ett trettiotal resenärer deltog i vardera resan. Många öar i yttre skärgården i Åboland besöktes, bland annat Borstö, Aspö, Nötö och Sandholm.

FSH:s resa i Åbolands skärgård sensommaren 2021. Borstögumman vakar över den vackra skärgården. I mitten Tage Johansson som var guide på Borstö.

Finlandssvenska hembygdsdagar i Ekenäs 16-17.10.2021

De finlandssvenska hembygdsdagarna (tidigare finlandssvenska museidagar) har av tradition hållits i början av september men skulle i år ha hållits i oktober, p.g.a. coronapandemin. Tyvärr var coronaläget ett sådant i början av hösten att styrelsen ansåg det vara för osäkert att arrangera ett större inomhusevenemang och beslöt därför att flytta hembygdsdagarna till hösten 2022.

Årets hembygdsdagar i Ekenäs skulle ha varit ett jubileumsår: Hembygdsdagarna 20 år, Hembygden 35 år, 80 år sedan frontlinjen drog in i Västnyland, 200 år sedan stadsbranden, Ekenäs 475 år.

Hembygdsdagarna i Ekenäs 2022 kommer att hållas veckoslutet 10-11.9.2022 och programmet kommer att vara detsamma med eventuella mindre ändringar.

Samarbetsprojekt

- ❖ FSH inledde samarbete med KulturÖsterbotten kring projektet **Museiutbildning**. I december påbörjades arbetet med planering av en projektplan.
- ❖ I september ingick FSH och Stiftelsen Kilen ett samarbetsavtal för projektet **"Kilen 2.0 - ett kultur- och museiområde med genomslagskraft"**. Kilen beviljades i december finansiering för en två-årig projektperiod. FSH kommer att bistå med bland annat sakkunskap och kan använda sig av projektets resultat i sin egen verksamhet.
- ❖ I december beviljades FSU:s projekt **Förening360** finansiering via NTM-centralen i Nyland. Projektets mål är att höja föreningshusens användningsgrad och på så vis öka det lokala samhällets livskraft samt höja aktiviteten inom föreningarna. För att presentera, marknadsföra och hyra ut föreningshusen skapas *Plattformen Förening360*. Projektet genomförs i Nyland men planerna är dock att i framtiden sprida *Förening360* till övriga Svenskfinland. Projektperioden är två år. Hembygdsförbundet är, tillsammans med ett flertal andra finlandssvenska förbund och föreningar, samarbetspart i projektet.

Riksarkivets enhet i Vasa (Vasa-arkivet)

Riksarkivet har sedan en tid tillbakahaft planer på att flytta arkivmaterialet från enheten i Vasa till lämpligare utrymmen. Enligt planerna skulle materialet splittras och förvaras på andra arkivenheter och endast en del blir kvar i Vasa. Digitaliseringen skulle möjliggöra åtkomst till det bortflyttade materialet.

I en artikel i Vasabladet i juni 2021 intervjuas professor Nils-Erik Villstrand som skarpt motsätter sig att arkivmaterialet flyttas bort.

Processen **med att bevara arkiveti Vasa** inleddes med Holger Westers undertecknade insändare *Ett dråpslag mot österbottnisk historia* som ingick i Vasabladet, 24.9 och i Hufvudstadsbladet 25.9.2021

En Arbetsgrupp bildades under hösten bestående av docent Holger Wester, prof.em Nils-Erik Villstrand, docent Henry Nygård och verksamhetsledare Susanne Lagus. Minister Ole Norrback anslöt sig till arbetsgruppen den 24.11.2021

I ett försök att ändra Riksarkivets planer och för att hitta nya alternativ för arkivmaterialets framtida placering, har arbetsgruppen sänt skrivelser till Riksarkivet (Jussi Nuorteva),

Österbottens förbund (Kaj Suomela), Etelä-Pohjanmaan Liitto och Keski-Pohjanmaan Liitto, regionens riksdagsmän (bla Joakim Strand) och Vasa stad (stadsdirektör T Häyry, stadsstyrelsens ordf. M Tolppanen)

Möten har hållits med representanter för Vasa stads Marjo Mäki-Krekola (förvaltningschef) Marja Mikola (specialsakkunnig i ärendehantering, arkivärenden i Vasa stad) och Jari Karjalainen (koncernförvaltningsdirektör).

Ett separat möte hölls 17.11 med stadsdirektör Tomas Häyry.

Under hösten samlades namnteckningar av bland annat samhällspåverkare, övriga och historiker till en skrivelse som lämnades in till vetenskaps- och kulturminister Antti Kurvinen. I december hade arbetet lett till resultat och det fanns nu en bred vilja att hitta sådana lösningar som skulle leda till att arkivets material i sin helhet fortsättningsvis kan förvaras i Vasa. Vid årets slut fanns planer på att Vasa stad fortsätter diskussionen med Riksarkivet hur en lösning kunde nås.

Medlemskap och medlemsförmåner

Medlemskap

Hembygdsförbundet tillämpar två slag av medlemskategorier: ordinarie medlemskap och samverkande medlemskap. Dessutom bildar kommunerna en tredje kategori.

Medlemsavgiften för kommuner var 100 euro, för ordinarie medlemmar 95 euro och för samverkande medlemmar 50 euro.

Ordinarie medlemmar har rösträtt vid förbundets möten, medan samverkande medlemmar inte har rösträtt men dock närvaro- och yttranderätt.

Medlemskap berättigar till gratis webbsida via Webbhuset och medlemsföreningarna kommer även i åtnjutande av andra förmåner såsom Hembygden skickad till föreningens medlemshushåll. Föreningarna får även ta del av Digihems tjänster.

Medlemsförmåner

Webbsidor

År 2006 ingicks ett avtal med Webbhuset (tidigare Kulturhuset Ab) enligt vilket de föreningar som är medlemmar i Hembygdsförbundet kostnadsfritt får en egen webbsida. De flesta medlemsföreningar har utnyttjat möjligheten men ännu finns det föreningar som inte har en webbsida.

Hembygdsförbundet erhåller för detta arrangemang stöd från Svenska kulturfonden.

Kriterierna för erhållande av understödet har ändrats så, att stöd utbetalas på basis av vilka program respektive förening använder.

Katalogen

Katalogiseringsprogrammet Katalogen ingår också i förbundets medlemsförmåner till föreningarna. Programmets användaravgift betalas delvis av FSH och medlemmarna får på så sätt en lägre årsavgift.

Webbsidan och Katalogen ingår i Webbhusets föreningsverktyg Deskty.

Hembygden

Tidningen ges som medlemsförmån och skickas till medlemsföreningarnas personmedlemmar.

Medlemmar

Under år 2021 fick förbundet sex nya medlemsföreningar och under året upphörde en förening med sin verksamhet.

För närvarande har förbundet 24 ordinarie medlemmar och 94 samverkande medlemmar.

Därtill har förbundet fyra kommuner som medlemmar. Totalt 122 medlemsorganisationer.

Ordinarie medlemmar

Ebba Brahesamfundet, Jakobstad	Nykarleby-Oravais hembygdsförening i Vasa
Esbo hembygdsförening	Nylands svenska hembygds- och museiförbund
Esse hembygdsförening	Närpes hembygdsförening
Ingå musei- och hembygdsförening	Raseborgs Gille
Jeppo hembygdsförening	Sagalundgillet
Karis hembygdsförening	Stundars, Korsholm
(ordinarie medl. 2016, tidigare samverkande)	Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur/Kultur Österbotten
Karlebynejdens hembygdsförening i Vasa	Svenska Österbottens hembygds- och museiförbund
Korpo hembygdsförening	Turkuseura-Åbosamfundet
Kronoby hembygdsförening	Vörå museiförening
Kvevlax hembygdsförening (2016)	Öja hembygdsförening
Larsmo hembygdsförening	
Lojosamfundet	
Nagu hembygdsförening	

24 ordinarie medlemmar

Samverkande medlemmar

Bennäs byaråd	Helsingfors släktforskare (2020)
Bergö fornminnesförening	Hembygdens vänner i Sjundeå
Bertby ungdoms- och hembygdsförening	Hembygdsföreningen Framstegsvännerna i Lotlax
Björkö fornminnesförening	Hembygdsföreningen Hangögillet i Helsingfors
Borgånejdens släkt- och bygdeforskare	Hembygdsgruppen i Katternö
Brobyggarna, Sjundeå	Hopenback-Lekstrand fornminnesförening
Byagårdsföreningen i Toby (2019)	Houtskärs kulturgille
Degerby byaråd	Högsåra byalag (2017)
Dragsfjärds hembygdsförening	Jakobstad-Pedersörenejdens hembygdsförening i Vasa
Dånö museiförening, Åland (2017)	Jakobstads släkt- och bygdeforskare (2019)
Ekenäs skärgårds hembygdsförening (2017)	Karleby hembygdsförening
Fagerbacka fåbodställe, Purmo	Karlebynejdens bygde- och släktforskare
Fiskars hembygdsförening	Kaskö hembygds- och museiförening
Forsby-Ytterjeppo hembygdsförening	Korsnäs hembygdsförening
Föreningen Brage i Helsingfors (2021)	Kortjärvi byagårdsförening (2017)
Föreningen Brage i Vasa	Koskö hembygdsförening
Föreningen Gamla stan i Ekenäs (2020)	Kovjoki hembygds- och museiförening
Föreningen Korsnäs Mine Center	Kristinasällskapet
Föreningen Nanoq, Jakobstad	Kyrksläotts hembygdsförening
Föreningen Prästgårdsmuseet i Korsnäs	Kårböle Gille
Föreningen Vi Neristassbor, Karleby	Kökars hembygdsförening, Åland
Gamla Närpes socken	Lappträsk hembygdsförening
Gardberg Center, Raseborg	
Gerby-Vestervik hembygdsförening	

Liljendal hembygdsförening
Malax museiförening
Maxmo hembygdsförening
Munsala hembygdsförening
Nedervetil hembygdsförening
Nordanå byagårdsförening
Norrnäs Ungdomsförening/hembygdssektionen (2021)
Nykarleby museiförening (2021)
Nykarlebynejdens släkt- och bygdeforskare
Nötö hembygdsförening (2017)
Oravais hembygdsförening (2017)
Oravais historiska förening (2019)
Pargas hembygdsförening
Pargas släktforskare
Pedersörenejdens hembygdssällskap
Pellinge hembygdsförening
Petalax hembygdsförening
Pojo hembygdsförening
Pörtom hembygdsförening
Raseborgs släkt- och bygdeforskare
Replot museiförening (2016)
Replot skärgårds hembygdsförening
Sibbo hembygdsförening

Sjundby traditionsförening
Skärgårdsmuseiföreningen (2021)
Snappertuna fornminnesförening
Stiftelsen Torgare (2021)
Stiftelsen Ålands jakt- och fiskemuseum (2021)
Sundom bygdeförening, Vasa
Sundom lokal-TV (2019)
Svenska odlingens vänner i Helsinge (2020)
Svensk förening i Åggelby
Söderfjärdens hembygdsförening
Terjärv hembygdsförening
Tvärminne ungdoms- och hembygdsförening
Vandasällskapet (2017)
Valsbergs hembygdsförening (2016)
Vasanejdens släkt- och bygdeforskare
Vassor bys samfällighet (2020)
Västerhankmo hembygdsförening (2016)
Utö hembygdsförening (2019)
Yttermarkgillet (2016)
Ålandsforskarna (2016)
Ålands vänner i Helsingfors (2016)
Österbottniska fornforskningssällskapet (2016)
Österö-Västerö byaförening, Vörå (2016)
Övermark hembygdsförening
Överpurmo hembygdsförening

94 samverkande medlemmar

Kommunmedlemmar:

Karleby
Nykarleby
Närpes
Raseborg

4 kommuner

FSH:s medlemskap

Finlands svenska hembygdsförbund är medlem i Nordiska hembygdsförbundet, Föreningen Pohjola-Norden, Förbundsarenan (tidigare Svenska studieförbundet) samt ständig medlem i Svenska Folkskolans vänner.

Hedersordförande och hedersmedlemmar

Brage Råfsbäck är förbundets hedersordförande.

Förbundet har tre hedersmedlemmar: *Margareta Segersven*, *Sjundeå*, *Erik Hannula*, *Larsmo* och *Li Näse*, *Kimitoön*.

Kontaktverksamhet

Finlands svenska hembygdsförbund har under året upprätthållit kontakter med sina medlemsorganisationer och de lokala hembygdsföreningarna. Föreningarna har fått information om verksamheten genom tidningen Hembygden, cirkulär, annonser och notiser i dagspressen samt e-postmeddelanden.

År 2021 togs Mailchimp i bruk för att användas i kontakten med medlemsföreningarna. Mailchimp är ett gratis webbaserat verktyg för att skicka marknadsföring, d.v.s. information, via e-post. Under år 2021 skickades sex medlemsbrev ut.

Förbundet har upprätthållit kontakt med Suomen Kotiseutuliitto (finska hembygdsförbundet), Sveriges hembygdsförbund, Svenska litteratursällskapet i Finland, Förbundsarenan (tidigare Svenska studieförbundet), Svenska folkskolans vänner, Svenska kulturfonden och Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur/KulturÖsterbotten.

Verksamhetsåret 2020 kunde det planerade projektet ”Hembygdsdagar i Umeå” med Västerbottens hembygdsförbund inte genomföras p.g.a. coronaläget och flyttades till år 2021, då det av samma orsak inte kunde hållas.

Förbundets förtjänsttecken

Hembygdsmedaljen

Hembygdsmedaljen i silver är förbundets högsta utmärkelse och utdelas sparsamt och endast till personer som t.ex. fungerat många år som ordförande för en hembygdsförening eller i övrigt gjort en synnerligen betydande insats för det finlandssvenska hembygdsarbetet. Med medaljen följer ett diplom. FSH:s styrelse beslutar om utdelning av medaljen. På medaljen finns förbundets logo, ankarjärnet, och devisen ”Förankrad i Hembygden”. Till medaljen hör ett band i blått och vitt. Medaljen har designats av heraldiker *Anders Segersven* i Sjundeå och kostar 100 euro/st.

Förtjänstplaketten

Förtjänstplaketten kan på basis av ansökan beviljas personer som på ett mycket aktivt sätt arbetat för den finlandssvenska hembygdsrörelsen. Även förtjänstplaketten beviljas av FSH:s styrelse. Priset är 75 euro/st.

Förtjänsttecknet

Förbundets förtjänsttecken i silver instiftades år 2005. Tecknet kan beviljas av ordföranden eller verksamhetsledaren under hela året. Förtjänsttecknet kan tilldelas personer som har utfört en aktiv insats inom det finlandssvenska hembygdsarbetet. Priset för ett förtjänsttecken är 25 euro.

Följande personer har erhållit utmärkelser 2021:

Hembygdsmedaljen i silver:

Klas Österlund, Pojo hembygdsförening
John Granstubb, Esse hembygdssällskap
Anders Wester, Norrnäs UF, hembygdssektionen
Joel Lenlund, Korsnäs hembygdsförening
Olof Wik, Munsala hembygdsförening

Förtjänstplaketten:

Göran Barman, Snappertuna fornminnesförening
Darling Forsas, Liljendal hembygdsförening

Förtjänsttecknet i silver:

Charles Wik, Pedersöre hembygdssällskap/Rosenlund
Kristina Wigren, Dånö museiförening
Sonja Evertson, Liljendal hembygdsförening
Christina Nielsen, Liljendal hembygdsförening
Ingmar Nyberg, Hembygdens Vänner i Sjundeå
Hilkka Toivonen, Hembygdens Vänner i Sjundeå

Ekonomiska understöd

Förbundet erhöll under året bidrag och understöd från följande institutioner och stiftelser:

Undervisnings- och kulturministeriet 61 000 €, statsunderstöd för verksamheten
Svenska kulturfonden
    49 000 €, verksamheten
    8 000€, Hembygdsgagar i Ekenäs
Stiftelsen Tre smeder i Helsingfors 5 000 €
Föreningen Konstsamfundet 2 500 €
William Thurings stiftelse 5 000 €
Emelie och Rudolf Gesellius stiftelse 3 000 €

Finlands svenska hembygdsförbund framför ett varmt tack till alla bidragsgivare.

Kansli och personal

Förbundets kansli fanns i Svenska folkskolans vänners lokaliteter i Helsingfors vid Annegatan 12, fram till den 30.6.2021. Kontoret flyttades under juni månad till Vasa, till Handelsplanaden 10 D.

Förbundets mångåriga verksamhetsledare Tom Sandström avled oväntat 18 januari 2021. Styrelsen avtalade med Inge-Britt Sandström att hon tillsammans med dottern Jannike Sandström skulle handha förbundets löpande ärenden samt ge ut tidningen Hembygden tills en ny verksamhetsledare anställts.

Inge-Britt Sandström fungerade som t.f. verksamhetsledare 21.1- 4.6.2021 och som chefredaktör för tidningen Hembygden, nr 1-3/2021.

Susanne Lagus tillträdde som ny verksamhetsledare den 7.6.2021 och fortsatte även som rådgivare inom funktionen Digihem.

Inge-Britt Sandström har fortsatt att delta i verksamheten under sommaren och hösten 2021 och hjälpt till med bland annat arrangerandet av Helsingfors bokmässan och utgivningen av Hembygden.

Kontoret flyttades från Helsingfors till Vasa i juni och här föll ett stort ansvar för organiseringsarbetet på Inge-Britt Sandström. Björn Sandström hjälpte till med att tömma kontoret i Helsingfors och han ansvarade även för transporten av flyttlassen till Vasa.

I samband med flytten av kontoret till Vasa, gick FSH:s material igenom och äldre handlingar fördes till Svenska centralarkivet i Helsingfors.